

מדינת ישראל
משרד הביטחון

הוראת אגף שיקום נכים מס' 53.05

הנושא :	מענק ביגוד לנכים
תאריך :	1.10.2020
מס' עמודים :	8

כללי

1. הוראה זו מחליפה הוראה מס' 53.05 מתאריך 1.7.2015 ומבטלת כל "חוזר רפואי", ו/או הוראה קודמת בנושא מענק ביגוד לנכים.
2. הוראה זו באה לקבוע את הזכאות ודרכי הטיפול במתן תשלום מענק ביגוד לנכים הזכאים לכך.
3. הוראה זו מעגנת הטבה המוענקת בנוסף לקבוע בחוק.
4. הרופא המחוזי הינו בעל הסמכות והאחריות לביצועה התקין של הוראה זו.
5. ראש היחידה לשירותים רפואיים והרופא המוסמך הראשי הינו בעל הסמכות והאחריות להנחיה, עידכון ובקרה של אופן הביצוע התקין של הוראה זו.

עקרונות

6. מימוש ההטבה המפורטת בהוראה זו מותנה **בפניית הזכאי** בכתב, לרופא המחוזי, למעט האמור בסעיף הבא.
7. נכה משותק חדש הנמצא במרכז שיקום- בקשתו תועבר לרופא המרחבי באמצעות מפקח ארצי לשירותים סוציאליים וקישור לבתי חולים.
8. נכה אשר נכותו הוכרה ע"י הוועדה "לפנים משורת הדין" ("ל.מ.ד.") יהיה זכאי למענק ביגוד רק אם הוועדה "לפנים משורת הדין" קבעה זכאות מפורשת למענק ביגוד.
9. מענק ביגוד משולם לזכאים, בתגמול חודש יוני של כל שנה קלנדרית, או לאחר מועד זה, לנכים שפנו ואושרה זכאותם לאחר מועד זה. גובה המענק מדורג לרמות, עפ"י סוג הנכות ו/או שימוש במכשיר / מכשירים אורטופדיים בו זמנית באברים שונים, כמפורט בהוראה זו.

10. זכאותו של פונה, אם תאושר, תחול מיום פנייתו בכתב למחוז השיקום, ואילו זכאותו של נכה משותק חדש הנמצא במרכז שיקום תחול מיום הועדה הרפואית הראשונה בפניה עמד ואשר נכותו שהוכרה על ידה, העניקה לו את הזכאות למענק ביגוד, אך לא לפני שחרורו מבית החולים.

הגדרות

11. **מענק ביגוד** - לעניין הוראה זו - מענק כספי הניתן לזכאים כחלק מטיפול עקב נכותם הייחודית ו/או שימושם במכשירים אורטופדיים רפואיים כמפורט בהוראה זו.
12. **נכות בלתי מחייבת** - לעניין הוראה זו - נכות באיבר זוגי שהוכרה כנכות לא מחייבת ע"י משהב"ט, היינו- אינה נובעת מהשרות הצבאי.
13. **צוות רב מקצועי מיעץ - מכשירים** - לעניין הוראה זו - צוות מומחים לשיקום אורטופדי הכולל שני חברים: רופא מומחה לשיקום, ו/ או רופא אורטופד, ו/ או יועץ בכיר למכשור אורטופדי. לצוות זה סמכות המלצה בלבד לרופא המחוזי.
14. **סימול פגיעה (ס.פ.)** - מספר המסמל את סוג הפגיעה, משמש כסימון סוג הפגיעה במערכת הממוחשבת.

מידרג סמכויות אישור

15. לרופא המחוזי יש סמכות ואחריות לטפל בבקשת הזכאות ולאשרה בכפוף לקריטריונים המפורטים בהוראה זו על נספחיה, למעט בבקשת הזכאות של נכה משותק חדש הנמצא במרכז שיקום.
16. במקרה של ערעור על החלטת הרופא המחוזי רשאי הפונה לפנות בכתב באמצעות מרפאת השיקום, לרופא המרחבי.
17. לרופא המרחבי יש סמכות ואחריות לטפל בבקשת הזכאות של נכה חדש הנמצא במרכז שיקום ולאשרה בכפוף לקריטריונים המפורטים בהוראה זו על נספחיה, וכן לטפל במקרים חריגים ובערעורים על החלטת הרופא המחוזי.

זכאות

18. הזכאות נקבעת כלהלן:
- א. זכאות למענק שנתי של דמי ביגוד, על פי נכות מוגדרת בהוראה זו, לנכים המוכרים והזכאים לטיפול ע"י משהב"ט.
- ב. זכאות עפ"י שימוש במכשיר / מכשירים אורטופדיים מוגדרים.

קריטריונים לזכאות על פי נכות מוגדרת

19. נכה המוכר/ת על נכות ביד וברגל, ואשר דרגת נכותו על כל איבר בנפרד, לפחות 50% כסעף נכות אחד על כל איבר (ולא סך של מספר פגימות על אותו איבר).

20. נכה העונה על אחד מהתנאים הבאים :
- א. עיוור/ת שדרגת נכותו/ה 100%+(מיוחדת) (ס.פ. 94)
- ב. קוודרופלג/גית, שדרגת נכותו/ה 100%+(מיוחדת) (ס.פ. 03)
- ג. פרפלג/ית (ס.פ. 01)
- ד. קטוע/פגוע שתי גפיים תחתונות (ס.פ. 50,54)
- ה. קטוע/פגוע שתי ידיים שדרגת נכותו/ה 100%+(מיוחדת) (ס.פ. 35)
- ו. נכה פראפלג שנכותו הכוללת הינה 100%+(מיוחדת) כוללת (ע"ח + לע"ח)
21. נכה המאושפז במרכז שיקום, ועדיין לא עבר וועדה רפואית תאושר זכאות זמנית, לפי הגדרת מנהל המחלקה בה הוא מאושפז, כאשר נכותו הזמנית מקבילה לאחת הנכויות המוגדרות בסעיף הקודם. נכה זה יקבל מענק ביגוד ברמה 02 לפי אישור הרופא המרחבי. זכאות זו תבחן מידי שנה עד שיאושרו אחוזי הנכות לצמיתות. הרופא המרחבי יציין אישורו במסך 9-61.
22. נכה שהועדה לפני משורת הדין (ל.מ.ד.), קבעה לו "זכאות חריגה" למענק ביגוד - יהיה זכאי למענק זה על פי הקריטריונים הנהוגים בהוראה זו לגבי שאר הזכאים. הזכאים לו בנכותם המוכרת.

קריטריונים לזכאות על פי שימוש במכשירים אורטופדיים מוגדרים

23. המליץ רופא אורטופד מומחה על מכשיר אורטופדי לנכה בעל 10% נכות לפחות, הכלול ברשימה בנספח ב'. הרופא המחוזי יבדוק ויאשר מענק ביגוד ברמה 01 לכל תקופת השימוש במכשיר זה.
24. נכה שנכותו מורכבת משתי פגימות שכל אחת מהם מזכה אותו במענק ביגוד, ואשר נמנה על "קבוצת הזכאות עקב שימוש במכשירים", יקבל תשלום ברמה 02 לתקופת הצורך בשימוש במכשירים.
25. נכה אשר זכאותו למענק ביגוד מורכבת מזכאות עקב סוג נכותו ועקב שימוש במכשיר אורטופדי, יהיה זכאי לתשלום לפי הרמה הגבוהה משתי הזכאויות, לתקופת עמידתו בקריטריונים של ההוראה והצורך בשימוש במכשיר.

גובה הסיוע

26. גובה המענק - כמפורט בטבלה בנספח א'.
27. רשימת מכשירים המזכים במענק ביגוד - כמפורט בטבלה בנספח ב'.
28. מענק ביגוד משולם לזכאים אחת לשנה קלנדרית (ינואר עד דצמבר) יחד עם תגמולי חודש יוני, או לאחר מועד זה לזכאים שזכאותם אושרה לאחר מועד זה, ויעודכן חד פעמית בכל חודש מאי מידי שנה בהתאם לעליית המדד השנתי.
29. אחריות העדכון הינה על האחראי לאביזרים רפואיים ביח' לשירותים רפואיים באגף, בתאום עם היח' לתקציבים, כלכלה והתקשרויות, ובאמצעות היח' לחשבונאות שיקום.

אופן הטיפול

30. נכה העונה על הקריטריונים המפורטים בסעיפי הזכאות בהוראה זו – יפנה בקשתו לעובדת המחלקה לשירותים רפואיים במחוז השיקום אליו הוא שייך וזכאותו, אם תאושר, תחל ביום פנייתו.
31. נכה משותק/ת חדש המאושפז במרכז שיקום, ולפי הגדרת מנהל המחלקה בה הוא מאושפז, מקבילה נכותו לאחת הנכויות המוגדרות בסעיפי "זכאות על פי נכות מוגדרת" ועדיין לא עבר וועדה רפואית – בקשתו למענק ביגוד, תועבר באמצעות המפקח הארצי לשירותים סוציאליים וקישור לבתי-חולים, לרופא המרחבי.
32. עובדת המחלקה לשירותים רפואיים תעביר הבקשה לרופא המחוזי, שיבדוק הבקשה ויקבע הזכאות. קבע הרופא המחוזי, או המרחבי את הזכאות למענק ביגוד לנכים, כאמור בסעיפי הזכאות בהוראה זו, יחליט, עפ"י שיקול דעתו, אם הזכאות לדמי ביגוד היא חד פעמית, או צמיתה וינמק החלטתו במסך המעקב בתיק הנכה הממוחשב ובסבב ההערות בהטבה.
33. הרופא המחוזי יורה על פתיחת תהליך אשרור ההטבה במחשב במסך הטבות.
34. במקרים של אישור הטבה לתקופה של שנה קלנדרית, עובדת המחלקה לשירותים רפואיים תפתח תהליך אשרור ההטבה במחשב (מק"ט 19395) בחודש מאי של כל שנה קלנדרית, בו תציין את תאריך התשלום כ- 1 ביוני של שנה קלנדרית. במקרים של אישור ההטבה לצמיתות, עובדת המחלקה תפתח את תהליך אשרור ההטבה במסך הטבות שנתיות מיד עם אישורה על ידי הרופא המחוזי ותציין במסך ההטבות את הסיבה לאישור ההטבה.
35. נכים המוכרים "למד" או כ"זכאות חריגה" ואשר זכאים במסגרת הכרה זו למענק ביגוד בכפוף לקריטריונים של הוראה זו, תאושר זכאותם לשנה אחת קלנדרית והזכאות להמשך תבחן מדי שנה.

36. תשלום ההטבה לזכאים יעשה במסגרת תגמולי חודש יוני של כל שנה קלנדרית ובמקרים שאושרו לאחר חודש יוני התשלום יהיה מיידי, במסגרת התגמול החדשי עם הזרמת מק"ט כהטבה חד פעמית.
37. הרופא המחוזי יאשר את אישורו בתהליך הסבב במחשב משם יועבר לאשרור ביח' להטבות ולביצוע ע"י היחידה לחשבונאות שיקום.

אופן ביצוע תשלום המענק ומעקב שנתי

38. מנהלת המחלקה לשירותים רפואיים תוודא בסוף כל חודש פברואר של כל שנה, הפקתו של דוח מרכז, של כל מקבלי מענק ביגוד זמניים, ותעביר רשימה זו לרופא המחוזי שיחליט לגבי כל מקרה, אם להמשיך, או להפסיק את מענק דמי הביגוד. נכים המשתמשים במכשירים אשר לא ברור הצורך בהמשך שימוש בהם יופנו ע"י הרופא המחוזי לבדיקה ע"י צוות רב מקצועי מייעץ למכשירים. בקשות לקביעת תור לבדיקה ע"י הצוות המקצועי תועברנה ממרפאת השיקום במשהב"ט בצרוף תיעוד רפואי מתאים למזכירת מרכז הועדות של היחידה הרפואית במשהב"ט, בביה"ח שיבא- ביתן 23/א אשר תקבע תור לנכה ותזמן את הנכה לבדיקה ובמקביל תידע את המרפאה המבקשת את המועד.
39. המלצת ופרוטוקול דיון הצוות הרב-מקצועי למכשירים יועברו ממרכז הועדות לרופא המחוזי לאישורו וביצוע החלטתו.
40. התשלום יבוצע רק בתנאי שהמעמד לתשלום מאפשר את ביצועו.

רמת השירות - משך ביצוע

41. במסגרת המאמץ המתמיד לשיפור השירות לזכאים – על הרופא המחוזי לוודא השלמת הטיפול בבקשה, שאיננה מחייבת התערבות הרופא המרחבי, ומשלוח ההודעה לפונה - בתוך מסגרת זמן שלא תעלה על 14 ימים ממועד המצאת כל המסמכים ע"י הפונה.
42. טיפול בבקשה המחייבת התערבותו של הרופא המרחבי - יושלם הטיפול בה בתוך מסגרת זמן של 28 יום.

חזי משיטה

סמנכ"ל וראש אגף שיקום נכים

נספח א' להוראה 53.05
תעריפי מענק ביגוד לפי רמות
לפי מדד חודש אפריל 2020

גובה המענק בש"ח	תיאור הפגימה	רמה
1,627	נכה בדרגת נכות 20% לפחות, בעל חגורה אורטופדית מוחזקת קבועה, עם חיזוקי מתכת, שאינם מצופים, והנכללת ברשימה בנספח ב'	01
	נכה בדרגת נכות 10% לפחות, המוכר על פגיעה לוקומוטורית ומשתמש במכשיר אורטופדי ארוך, או תותבת, והנכלל ברשימה בנספח ב'	
3,253	שתי פגימות המזכות במענק ביגוד והנכה נמנה על קבוצת הזכאות "עקב השמוש במכשירים".	02
4,868	נכה פרפלג/גית, נכה קטוע שתי גפיים תחתונות בדרגת נכות 100% ומעלה	03
	נכה קטוע, או פגוע יד + רגל בדרגת נכותו על כל איבר בנפרד 50% לפחות (כסעיף נכות אחד על כל איבר) ולא סך של מספר פגימות על כל איבר.	
2,723	נכה קוודרופלג/גית, בדרגת נכות 100% ומעלה	04
4,926	נכה קטוע/ת שתי ידיים	05
1,187	נכה עיוור בדרגת נכות 100%+(מיוחדת)	08

נספח ב' רשימת המכשירים הרפואיים המזכים בדמי ביגוד

(מעודכן בהתאם למחירון אגף השיקום - 01/2003)

1. מכשירים מתחת לברך:

מק"ט מחירון אורטופדי	תאור הפריט
6500010	מכשיר מתחת לברך עם סנדל
6500020	מכשיר מתחת לברך P.T.B.
6500030	מכשיר פרנאוס אמריקאי קפיצי
6500040	סד אחורי פרנאוס לפי מידת גבס
6500050	סד אחורי פרנאוס מוכן
6500060	מכשיר פרנאוס פיני
6500070	מכשיר מתחת לברך AFO
6500080	מכשיר מתחת לברך דו צדדי (עם דורבן מחובר לנעל בלבד)
6500090	מייצב ברך H.BRACE
6500100	מכשיר פרנאוס קפיצי
650110	מכשיר מתחת לברך CARBON FIBER

2. מכשירים מעל הברך:

מק"ט מחירון אורטופדי	תאור הפריט
6550010	סד ארוך לפי מידת גבס
6550020	מכשיר AK אלומיניום-טבעת-דרבן
6550030	מכשיר AK פלדה-טבעת-דרבן
6550040	מכשיר AK אלומיניום-שוויצרי-דרבן
6550050	מכשיר AK מפלדה-שוויצרי-דרבן
6550060	מכשיר AK טבעת, סנדל-תרמופלסטי
6550070	מכשיר AK שוויצרי, סנדל, תרמופלסטי
6550080	מכשיר AK עם צירי ברך חופשיים
6550090	מכשיר AK מנעול וסנדל בנעל C.F.
65500100	מכשיר הליכה למשותקים RGO

3. מכשירים וסדים לידיים:

תאור הפריט	מק"ט מחירון אורטופדי
סד ליד עם צירי מרפק	6670280
סד לשורש כף היד מעור כבוש	6670290
סד לשורש כף היד מעור כבוש עם מתכת	6670300
מערכת לקבוע הכתף והזרוע U.S.M	6670380

4. מכשירים וחגורות גב:

תאור הפריט	מק"ט מחירון אורטופדי
מכשיר 4 נקודות	6700010
מכשיר 3 נקודות	6700020
חגורת טיילור נמוכה	6700050
חגורת מסגרת אמריקאית	6700060
חגורת מסגרת לפי מידה	6700070

5. מכשירים לברך:

תאור הפריט	מק"ט מחירון אורטופדי
מכשיר לייצוב הברך LERMAN	6750100
מכשיר לייצוב הברך MOS-GENU	6750106
מכשיר לייצוב הברך DONJOY	6750110
מייצב ברך עם ציר חכם SOFTEC	6750120
מכשיר לייצוב הברך GII	6750130
מכשיר לייצוב הברך- גבס LENOY HILL	6750140
מכשיר ברך EVERY DAY	6750145
מכשיר ברך נגד רקורוטום	6750150
מכשיר לייצוב הברך-גבס CTI	6750180
מכשיר לייצוב הברך	6750230
סד ברך עם ציר מתכוון	6750310
סד ברך לאחר ניתוח + ציר	6750320

6. מכשירים ומגיני קרסול:

תאור הפריט	מק"ט מחירון אורטופדי
מגף עם ניפוח	6800170
מגף בלי ניפוח	6800180